निर्ज्ञान Adj. (f. आ) *kein Verständniss der Dinge habend, dumm.*

निर्ज्योतिस् Adj. *ohne Lichtschein* Harshak. 126,2.

*निर्ज्वर Adj. *fieberlos, gesund.*

निर्झर 1) m. (*f. ई) und n. (selten; adj. Comp. f. आ) *Wasserfall, — sturz, — schnelle.* — 2) *m. *a) brennende Hülsen.* — *b) Elephant.* — *c)* N. pr. eines der Rosse des Sonnengottes. — 3) f. ई *Fluss.*

निर्झरण n. = निर्झर 1) Pañkad.

निर्झरिन् 1) *m. *Berg.* — 2) f. °रिणी *Giessbach* Kâd. 2,49,17.

निर्डीन n. *eine Art Flug* MBh. 8,41,27.

निर्णतोदर Adj. *einen hervorstehenden Bauch habend.*

निर्णमन n. *Beugung* Comm. zu Çulbas. 3,83.

निर्णय m. 1) *Entfernung, Wegschaffung, Hebung.* — 2) *Entscheidung, Bestimmung, ein entscheidendes Urtheil, Urtheil, Urtheilsspruch.* दीप्त° Adj. *wo die Entscheidung klar zu Tage liegt, keinem Zweifel unterworfen.* — 3) in der Dramatik *Mittheilung eines Erlebnisses.*

निर्णयकमलाकर m., निर्णयकौस्तुभ (Bühler, Rep. No. 350), निर्णयचन्द्रिका f., निर्णयतत्त्व n., निर्णयदर्पण m., निर्णयदीप m. und निर्णयदीपिका f. Titel von Werken.

*निर्णयन n. = निर्णय.

निर्णयपाद् m. *der vierte und letzte Theil in einem Processe, der den Urtheilsspruch enthaltende Theil.*

निर्णयबिन्दु m., निर्णयभास्कर m., निर्णयमञ्जरी f., निर्णयरत्न n. (Opp. Cat. 1.), निर्णयरत्नाकर m., निर्णयसंग्रह m., निर्णयसमुदाय m., निर्णयसार, निर्णयसिद्धान्त m., निर्णयसिन्धु f., निर्णयामृत n. und निर्णयोद्धार m. Titel von Werken.

निर्णयोपमा f. *eine auf einen Schluss gegründete Vergleichung* 248,28.

*निर्णय m. N. pr. eines der Rosse des Sonnengottes.

निर्णिज् m. 1) *Biegung* Çulbas. 3,83. 84. — 2) *Krümmungen, Windungen* Nir. 2,16. — 3) *Schwunggelenk.*

°निर्णायक Adj. *entscheidend, endgültig bestimmend* Njâjam. 1,1,3. Comm. S. 3, Z. 4 v. u.

*निर्णायन n. *der äussere Augenwinkel beim Elephanten.*

निर्णिज् f. *glänzender Putz, Schmuck, ein schmückendes Gewand, Prachtkleid.*

निर्णिजे Dat. Inf. zu निज् mit निस् RV. 10,49,7.

निर्णेक m. 1) *Reinigung, Abwaschung.* — 2) *Sühnung.*

निर्णेग m. *Abwascher* in पात्रनिर्णेग.

निर्णेजक m. *Wäscher.*

निर्णेजन n. 1) *das Waschen, Abwaschung* Gaut. — 2) *Sühnung einer Schuld.* — 3) *Spülwasser* in पात्रीनिर्णेजन.

निर्णेतर् Nom. ag. *der ein Urtheil spricht, Schiedsrichter.*

निर्णेय und निर्णेयसिन्धु fehlerhaft für निर्णय u. निर्णय°.

निर्णेद् m. *Vertreibung.*

निर्दंश m. *das Zerbeissen, Verletzen durch einen Biss.*

निर्दंशिन् Adj *nicht beissend.*

*निर्दंशिका f. *Solanum Jacquini.* Vgl. निर्दिग्धिका.

*निर्दंड Adj. 1) *hartherzig.* — 2) *an den Fehlern Andrer Freude empfindend, tadelsüchtig.* — 3) *unnütz.* — 4) *streng, heftig.* — 5) *betrunken.*

निर्दण्ड Adj. *nicht strafend.*

निर्दन्त Adj. *ohne Zähne, — Fangzähne* (Elephant) Spr. 3757.

निर्दय Adj. (f. आ) 1) *ohne Mitleid, unbarmherzig, grausam.* °म् Adv., Nom. abstr. °ता n. *Hartherzigkeit* Spr. 3758. — 2) *unbarmherzig,* so v. a. *leidenschaftlich, heftig.* °म् Adv. — 3) *kein Mitleid verdienend.*

निर्दर 1) *Adj. *a) hart.* — *b) schamlos.* — 2) *Adv. °म् *stark, heftig.* — 2) *Höhle.* निर्दरि v. l. — 3) *n. *das Beste von Etwas.*

निर्दरण Adj. (f. आ) *frei von Spalten, — Löchern.*

निर्दरि *Höhle* 91,29.

निर्दलन n. *das Spalten, Zerbrechen, Niederhauen* Vikramâñkak. 6,76. Râǵat. 8,197.

निर्दश Adj. *über zehn Tage alt, worüber zehn Tage verflossen sind.*

निर्दशन Adj. *zahnlos.*

निर्दशनाक्षिजिह्व Adj. *ohne Zähne, Augen und Zunge.*

निर्दशाक् in अनिर्दशाक्.

निर्दस्यु Adj. *frei von Räubern.*

निर्दहन 1) Adj. (f. ई) *brennend.* — 2) *m. *Semecarpus Anacardium.* — 3) f. आ *Sanseviera Roxburghiana.* — 4) n. *das Brennen.*

निर्दहस् Gen. Infin. zu 1. दह् m. निस् Tândja-Br. 2,17,3.

निर्दाक्षिण्य Adj. *unhöflich* Kâd. 221,24. 229,20.

निर्दातर् Nom. ag. *Bereiniger eines Feldes* MBh. 12,97,6, v. l.

निर्दारिद्र्य Adj. *frei von Armuth, wohlhabend.*

निर्दाह 1) Adj. *verbrennend.* — 2) m. *a) ein best. Agni* AV. 16,1,3. — *b) Verbrennung.*

निर्दाहक Adj. in अनिर्दाहक (Nachtr. 1).

*निर्दिग्धा (Râǵan. 4,30) und *निर्दिग्धिका f. *Solanum Jacquini.* Vgl. निर्दिग्धिका.

°निर्दिधारयिषा f. *das Verlangen — zu ermitteln* Comm. zu Çat. Br. 1132,12.

निर्दुःख Adj. 1) *keine Leiden empfindend.* — 2) *keine Leiden bereitend.*

निर्दुःखत्व n. *Schmerzlosigkeit.*

निर्दुर्दिन Adj. *ohne Unwetter, heiter* Dh. V. 3,10.

निर्दैव Adj. 1) *von den Göttern verlassen.* — 2) *ohne Götter, — Götterbilder.*

निर्देश m. 1) *Anweisung, Befehl, — zu* (im Comp. vorangehend). — 2) *Beschreibung, nähere Angabe, — Bezeichnung; die näheren Umstände.* Häufig im Comp. mit einem im Instr. gedachten Begriffe. — 3) **Nähe.* — 4) **eine best. Zahl* (buddh.).

निर्देशक Adj. *näher angebend, — bestimmend* TS. Prât.

निर्देश्य Adj. 1) *näher anzugeben, — zu bestimmen.* — 2) *anzukünden, vorauszusagen.* — Vgl. अ°.

निर्देष्टर् Nom. ag. *näher angebend, bestimmend.*

निर्दैन्य Adj. *wohlgemuth, guter Dinge.*

निर्दोष Adj. (f. आ) 1) *fehlerfrei, makellos.* — 2) *unfehlbar.* — 3) *schuldlos, unschuldig.*

निर्दोषता f. Nom. abstr. zu निर्दोष 1) zu Spr. 3140.

निर्दोषीकरण n. *das Unschädlichmachen* Bhâvapr. 2,39.

निर्द्रव्य Adj. 1) *immateriell.* — 2) *besitzlos, arm.*

निर्द्रुमी Adv. mit कर् *baumlos machen* Vikramâñkak. 4,3.

निर्द्रोह Adj. *nichts Uebles im Sinne führend, freundlich gesinnt.*

निर्द्वंद्व Adj. (f. आ) 1) *sich gleichgültig verhaltend gegen die Gegensätze* (Hitze und Kälte, Freude u. Leid u. s. w.). — 2) *in keiner Wechselbeziehung stehend, unabhängig von einem Andern.* — 3) *zu keinem Streit Anlass gebend, unbestritten* MBu. 1, 78,38. — 4) *frei von Eifersucht.*

निर्धन 1) Adj. *a) besitzlos, arm.* — *b) ohne Geldmittel unternommen* Spr. 1599. — 2) *m. *ein alter Stier.*

निर्धनता f. und निर्धनत्व n. *Besitzlosigkeit, Armuth.*

निर्धनी Adv. 1) mit कर् *arm machen.* — 2) mit भू *arm werden.*

निर्धर्म Adj. 1) *vom Rechte abgewichen* (Person). — 2) *sündhaft* (Glücksspiel). — 3) *keine Eigenthümlichkeit besitzend.* Nom. abstr. °त्व n. Kap. 5,74.